

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ

16.08.2023 г.

Започва геофизично проучване на тракийската гробница край хасковското село Текето | Impressio.dir.bg

- dnes.dir.bg

Откриването на гробницата от края на 4-и и началото на 3-и век пр. Хр. бе оповестено от екипа археолози на доц. Георги Нехризов на 25 април тази година

До дни започва геофизично проучване на откритата край хасковското село Текето тракийска гробница, за която се смята, че е със стенописи.

В близките дни започва геофизичното проучване на могилата край хасковското село Текето, под която бе открита тракийска гробница, за която се смята, че е със стенописи като тези в Казанлък и Александрово. Това съобщи на място директорът на Регионалния исторически музей в Хасково Пенко Добрев, цитиран от БТА.

Работници извършваха днес последните работи по почистването на терена, който предстои да бъде проучен. Изследването трябва да даде отговор на въпроса къде е входът на некропола, от който археолозите ще проникнат в обекта.

За дейността са необходими 25 000 лева, а Министерството на културата е одобрило 18 832 лева за геофизичния анализ, ако бъдат осигурени допълнителни средства по програмата за тази година, според публикувания на сайта на министерството списък на обектите за финансиране.

В момента завършваме с почистването на могилата, каза Добрев. Той поясни, че бъдещата геофизика ще покаже къде се намира самата гробница и ще улесни да се направата евентуално последващите разкопки от мястото, където са проникнали иманяри. Това със сигурност е станало, защото бяха извадени камъни и следи от мазилка, която ни говори, че тук има тракийска гробница със стенописи, посочи Добрев.

Откриването на гробницата от края на 4-и и началото на 3-и век пр. Хр. бе оповестено от екипа археолози на доц. Георги Нехризов от Националния археологически институт с музей към Българската академия на науките на 25 април тази година.

Продължава събирането на дарения, с които да бъде подпомогнато разкриването, проучването и бъдещото експониране на гробницата, като до момента събраната сума е близо 26 000 лева.

Радостин Чолаков влезе в топ 5 на Research Science Institute

- forbesbulgaria.com

Участникът в селекцията “30 под 30” клас 2021 Радостин Чолаков влезе в т.нар. „топ 5“ на двете класации на 40-ото издание на Research Science Institute – престижна лятна ученическа школа за STEM изследователи, която традиционно се провежда в Масачузетския технологичен институт (MIT). За първи път български участник се класира едновременно в двете категории – за писмено и за устно представяне на изследователски проекти във всички STEM области.

„По време на школата работих с Хан Гуо и проф. Юн Ким по проект за квантуване на големи езикови модели (Distributional Quantization of Large Language Models). В него изследвахме как можем да направим моделите като този, използван в ChatGPT, по-малки, за да могат да бъдат използвани на повече устройства и от повече хора”, обясни Чолаков пред Forbes.

“Основната методика беше, че разглеждаме как теглата на тези модели са разпределени и на база на това ги закръгляме към по-малко на брой възможни стойности. Основните резултати засега са, че успяваме да достигнем и дори да подобрим текущите най-добри методи за квантуване, след като ги тествахме върху модела LLaMA-2, който Meta публикува едва преди две седмици”, посочи той.

“Проектът обаче продължава и аз ще работя през годината с групата на проф. Юн, за да го развием и на професионално ниво”, допълни Чолаков.

17-годишният Радостин Чолаков е ученик в математическата гимназия „Акад. Кирил Попов“ в Пловдив и е един от най-малките участници в селекцията “30 под 30” (той влезе в селекцията на 16 години). Чолаков е един от двамата български ученици, избрани за участие в RSI 2023 след конкурс в Българската академия на науките. Другият представител на България в тазгодишната лятна ученическа школа е Деян Хаджи-Манич от математическата гимназия „Д-р Петър Берон“ във Варна.

Research Science Institute е с продължителност шест седмици, като през първата основно има лекции от множество професори във всички дисциплини – хуманитарни науки, математика, биология, физика, химия. В останалите пет седмици основната цел на участниците е да разработят проект в своята научна област и да напишат доклад по него. Всеки участник има ментор от научна група в Масачузетския технологичен институт или университетите в Харвард и Бостън, с когото да работи по своята тема. На финала учениците предават научния доклад и изготвят презентация, която да покажат пред останалите участници и пред академично жури.

Тази година в престижната лятна школа се включиха 100 ученици от цял свят. 5 от 100-те доклада са отличени, а 10 от 100-те презентации биват поканени да се повторят пред още по-голяма публика и жури, за да се селектират топ 5.

“Радостен съм от постигнатото до тук, но най-вече съм доволен, че RSI ми даде възможността да работя с учени на световно ниво и да се почувствам като един от тях за малко”, каза Радостин Чолаков. Той допълни, че за него е много важно, че ще продължи да работи по текущия проект, а останалите ученици, с които се е запознал в школата, ще останат добри приятели.

Радостин Чолаков започва да програмира, когато е едва на 10 години. Преди още да завърши училище, той създава machine learning платформата Azbuki.ML, работи в софтуерната компания Obecto, а в свободното си време създава проекти, с които печели национални и международни състезания.